

ТЕКСТОВИ У МУЗЕЈУ

Писмо је неизоставни пратилац свих облика излагања, па је неопходно, кад се смишља и креира поставка музеја и пригодних изложби, имати на уму његове функционалне особине и естетску улогу.

Анализа постојећег стања могла би да послужи као полазиште за тражење задовољавајућих решења. Међутим, то води у један посао који, када је и најуспешније завршен, тек отвара проблем.

Употпуњавање поставки музеја и пригодних изложби писмом може се разматрати са више становишта, али сва она морају да дају одговор на два основна питања: питање естетске улоге и питање функционалне вредности писма. Проблем може да се сведе, без икаквих последица, на тражење добрих решења која задовољавају оба услова. Најбоља су она решења која једновремено задовољавају захтеве што их постављају оба услова. Могуће је у неким ситуацијама добити задовољавајуће решење ако се посвети пажња само функционалним вредностима. Овакав приступ је могућ, али и условљен употребом већ постојећих, произведених облика (типографска писма, трансфер слова, шаблони, пластична слова и сл.). Најприкладнија су у овом случају типографска писма, која су већ пре производње издржала испит функционалности. Зналачки одабрана типографска писма могу да задовоље и са естетског становишта, али се поставља питање ко бира и шта има на избору. Јер сва су типографска писма, што је већ речено, задовољила и естетски критеријум, али не сва и најстрожи. Друго, избор који се може наћи није велик, и у случају паралелне употребе ћирилице и латинице настају нерешиве тешкоће. Само искусан и добар познавалац писма може у овим условима да пронађе најбоље решење. Из свега досад реченог јасно је да се до коначних добрих решења може доћи само ако се ангажује квалификовани стручњак. Питање таквог стручњака је решиво ангажовањем или запошљавањем завршених студената факултета примењених уметности, и то само оних који су студирали област писма. Могу се, наравно, ангажовати и уметници из других грана примењених уметности који су се у својој уметничкој пракси показали као добри понаваоци писма. Било да је реч о једном или о другом профилу стручњака, мора се водити рачуна и о њиховом дошколовању у области конзервације, рестаурације и реконструкције писаних споменика, а исто тако и о употпуњавању њиховог образовања студирањем палеографије. Познавање могућности које пружа репро-фотографија заокружило би профил за овај посао потребног стручњака.

Његов посао састојао би се из следећег:

— учествовање у креирању сталне поставке музеја или повремених изложби у музеју;

— самостално дејствовање у пропаганди која претходи свакој новој поставци;

— извођачки радови: општи текстови, репрезентативни текстови, цитати, легенде, обележавање комуникација и сл.;

— реконструкција значајних докумената: рађене слободном руком копије или фото-копије;

— одржавање поставки и измене у њима;

— конзервација коју је могуће остварити у за то постојећим установама.

С обзиром на обим побројаних послова, било би упутно имати таквог стручњака у сталном радном односу. Али то не искључује могућност ангажовања стручњака са стране, који би радили по интенцијама програма.

Методологија остварења предвиђених задатака је индивидуална и зависна од искуства.

Ради обезбеђења пуне ефикасности, неопходно је да музеј има своју фото-службу.

Према досадашњем искуству и запажањима, било би корисно држати се следећих неколико препорука.

Увек се постиже пун успех ако се доследно спроводи један стил писма кроз целу поставку музеја, изложбе и сличних манифестација.

Најбоље је одлучити се за осведочено добре и свуда у свету коришћене епиграфске карактере. Од изабраног писма треба поглавито употребљавати минускулне облике, јер је експериментално доказано да су неупоредиво читљивији од мајускулних.

PORTUGAL

portugal

Нешто више о условима лаког и ефикасног читања може се сазнати из експерименталне психологије. Предности писања малим словима (минускулом) доказане су експериментом који се састоји у томе што се једна реч удаљи ван домашаја јасног виђења толико да се види само као сива трака. Кад нам је почну приближавати, прво примећујемо продужетке изнад и испод траке у коју се претворила реч. Дакле, баш они елементи слова којима је богата минускула а нема их у мајускули. Ти продужети својом дужином, као и сама дужина речи, дају слику општег облика речи и делују као индикатори за њено распознавање. Насупрот овом, речи представљене само великим словима немају никакав карактеристичан облик осим своје дужине, која није никакав индикативни фактор.

abcdefghijklmnopqrstuvwxy^z
 ABCDEFGHIJKLMNOPQRST
 1234567890

Препознатљивост обриса речи је важан фактор, баш као и у старом идеографском или модерном кинеском писму. Са становишта читљивости је занимљиво да крупна слова, затамњена (масна) слова и кратки редови мање доприносе бољој читљивости него што би се очекивало. Важан је добар светлосни контраст између хартије или било које друге подлоге и слова. И на крају, неке врсте или типови слова су читљивији него други.

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz
 ABCDEFGHIJKLMNOPQRST
 1234567890

Други разлог је естетске природе; минускула је ритмички много богатија.

У погледу епиграфских карактера свакако је најбоља римска монументална капитала, чија је употреба, на жалост, сужена, јер она у свом саставу, као што је познато, нема мала (минускулна) слова. Али она је свакако препоручљива, јер може да служи као главно писмо (наслови, редови за истицање, цитати).

MAMIA PFSAC
 ERDOSPVBLIC
 GENSOLOETPEC

Због наведене мањкавости капитале препоручљиво је држати се њених деривата насталих у ренесанси, бароку и касније, а постоје и модерни облици како у латиници, тако и у ћирилици. Дакако, сви ти облици капитале имају непролазну вредност, па се препоручују и у модерној употреби.

LES TEXTES DANS LE MUSÉE

L'écriture est le compagnon inmanquable de tous les genres d'exposition, il est donc nécessaire de prendre en considération pendant la conception et la création d'un arrangement de musée et des expositions circonstancielles leurs propriétés fonctionnelles et leur rôle esthétique.

L'analyse de l'état existant pourrait servir comme point de départ pour la recherche d'une solution satisfaisante. Cependant, cela mène vers un travail particulier qui pose des problèmes même quand il est terminé avec succès.

Le complètement des arrangements de musée et des expositions circonstancielles par l'écriture peut être considéré sous plusieurs aspects, mais ils doivent tous répondre à deux questions essentielles, les questions du rôle esthétique et de la valeur fonctionnelle de l'écriture. Le problème peut être ramené, sans aucune conséquence, à la recherche de solutions valables qui pourraient satisfaire ces deux conditions. Il est possible d'obtenir dans certaines situations une solution satisfaisante en consacrant l'attention uniquement aux valeurs fonctionnelles. Une approche pareille est possible, mais elle est conditionnée par l'utilisation des formes d'écriture déjà existantes (écriture typographique, transfert des caractères, pochoirs, caractères plastiques etc.). Dans ce cas sont les plus appropriées les écritures typographiques qui ont déjà subies au cours de la production le critérium de la fonctionnalité. Cependant le choix des écritures disponibles n'est pas grand; en cas de l'utilisation parallèle des écritures cyrillique et latine des difficultés insolubles apparaissent. Seul un connaisseur éprouvé et instruit, un spécialiste professionnel peut dans ces conditions trouver, en général, la meilleure condition.

Les expériences et les observations actuelles indiquent les règles qu'il faudrait suivre concernant les écritures employées dans les expositions.

Premièrement, le succès est toujours assuré quand on applique d'une manière continue le même style d'écriture dans tous les arrangements du musée, de l'exposition, et des manifestations similaires.

Le plus avantageux serait de se décider pour l'écriture épigraphique qui est bien connue et appréciée partout dans le monde. On devrait utiliser les formes minuscules du type choisi pour deux raisons: premièrement les caractères minuscules sont recommandés du point de vue fonctionnel, car il a été prouvé par expérience que les minuscules sont incomparablement plus lisibles que les majuscules, deuxièmement les minuscules sont beaucoup plus riches dans le sens rythmique.

Il est certain que la meilleure des caractères épigraphiques est la capitale romaine monumentale, dont l'emploi est, malheureusement, restreint, car elle n'a pas dans sa composition les caractères minuscules. Toutefois elle doit être recommandée, car elle peut servir comme écriture principale aux titres, aux citations et aux lignes pour la mise en relief.

Par suite du manque constaté dans l'écriture capitale il est recommandable de s'en tenir à ses dérivés survenus à l'époque de la Renaissance, du Baroc et plus tard. Des formes d'écriture moderne existent dans l'écriture latine et cyrillique. Certes, toutes les formes de la capitale ont une valeur éternelle, donc, elle doit être recommandée pour l'utilisation moderne.